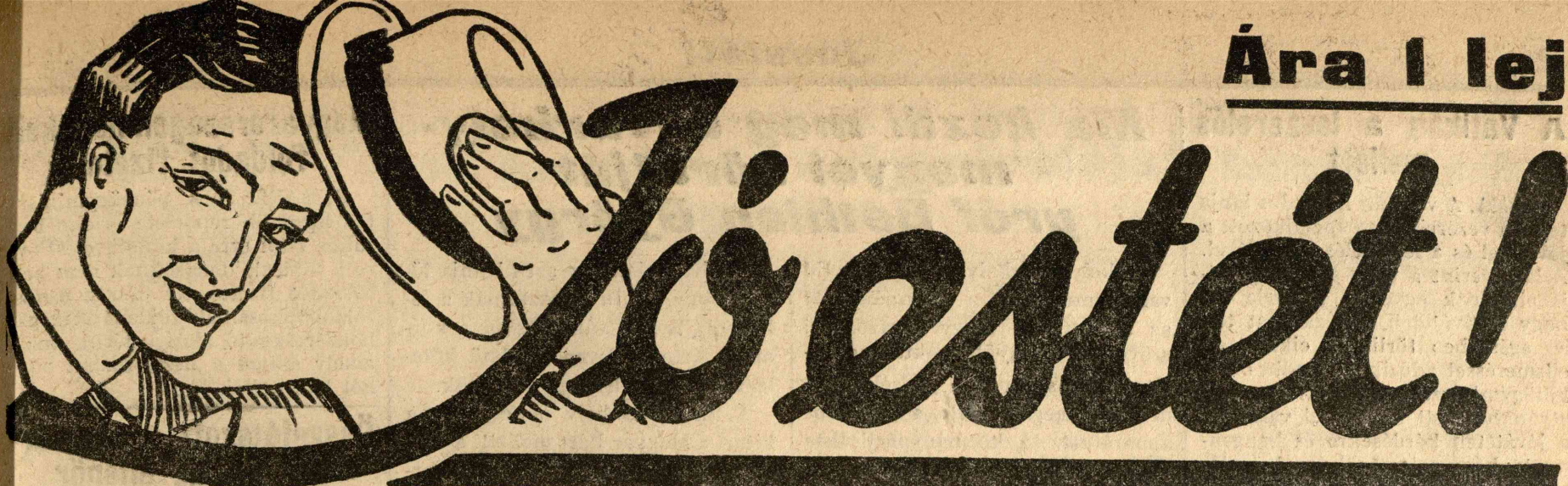

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 18. szám

Péntek

Cluj-Kolozsvár, 1932 július 8

Adósságok óceánja

16 ezer konverziós kérvényt adtak be az ország területén a bíróságokhoz. Ezek a konverziós kérelmek eddig mintegy 16 milliárd lej adósság konvertálását szeretnék elérni. Egy egy konverziót remélő adósra tehát átlag egymillió lej adósság jut. Ez az átlagszámítás persze csak nagyjában mutatja az adósok helyzetét, mert a bizakodók között sok százezer és még kisebb adósságu polgár is szerepel. De hányan vannak, akik nem kérték a konverziót adósságuk átszámítását és hányan vannak még, akiket nem ilyen nagy összegek nyomnak, hanem csak apró, 10-20-30 ezer lejes adósságok. De azoknak éppen oly nagy teher és gond az a tíz, húsz-ezer lej, mint a nagy adósoknak a maguk milliói, sőt azokat talán még jobban nyomja a maguk kis adóssága. Borzalom ez a tenger adósság. Nem is tenger ez már, hanem mérhetetlen óceán. Az adósságok nagy óceánja. Azzal a különbséggel, hogy amíg óceántársát csendesnek nevezzük, ezt az adósság-óceánt a legjobb akaratú sem titulálhatjuk csendes magatartásúnak. Ez az óceán sokkal veszedelmesebb társánál, ez az óceán hamarabb elnyelheti a rajta hajózókat, mint ama másik. Már elnyeléssel fenyeget mindenkit és mindent. Az egész országot. Tessék csak elképzelni, 16 ezer ember menekült az első pillanatokban a konverziós törvény bizonytalan csónakjába. Ebbe a lélekvesztőbe. És hányan himbálóznak a csónak elérésének reménye nélkül a süllyedő hajón. Nem is tízezer, de legalább százszor, kétszázszorannyian. Sőt egész nyugodtan mondhatjuk azt is, hogy Románia 18 millió lakosa közül legalább a fele nyakig uszik az adósságokban, de a másik fele is legalább övig az óceán vizében áll. Gyárak, üzemek, vállalatok, egytől-egyig a bezárás veszélye előtt állnak adósságuk miatt. Az egyének nem zárhatnak be, legfeljebb őket fogják bezárni. És hogy fog kinézni akkor ez az ország, ha az üzemek is és a polgárai is be lesznek zárva. Jó volna, ha a kormány sürgősen intézkednék a konverziós törvény városi kiterjesztése érdekében is.

Mert a városi polgárság már fulladozik adósságai óceánjában s ha nem jön idejében segítség, bele is fog fulladni egészen. Ez pedig nem lehet érdeke az államnak.

Mintahogy az sem érdeke, hogy egyik osztályt a másik kárára különösebb előnyökben részesítse.

Beszüntették a munkát az Iris és a Dermata bőrgyárban

Munkások és tisztviselők százai maradnak megint állás és kenyér nélkül

CLUJ-KOLOZSVÁR. Így még nem tombolt soha a nyomor, mint mostanában. Nap-nap után szaporodik a munkanélküliek száma. Pedig már az igények is lecsökkentek, már elég lenne, ha napon-ta bár a betevő falat jutna ki az embereknek, de hiába. A nyomor hiénája rettenetesen megéhezett és csattogó fogakkal, üvöltve rohan végig az agyonkínzott társadalmon. Különösen a munkásrétegekben szaporodik az éhezők száma.

Munkatársunk ma délelőtti végigjárta a helyi gyárakat, ahol igen szomorú értesülésekkel lett gazdagabb.

Az Iris gyár felmondott az összes munkásainak

Az „Iris” porcellángyár igazgatósága 130 munkásának és összes tisztviselőjének felmondott. Ennek eredményeképpen, ha 16-ig nem javulnak fel a silányan tengődő megrendelések, akkor a fentemlített napon kénytelen lesz leállni a gyár. A páni félelem már ott rejtőzik ma a munkás szívekben: Mi lesz, ha az utolsó falat is kiesik a szájukból? Ki fogja ezután éhes családjukat táplálni?

Ez az, amire nem tud senki mással felelni, mint azzal, hogy nem lehet végeredményben is éhen halni... Pedig jaj, dehogy nem...

Végző elkeseredésükben fűnek, fának sirva panaszzák ezek a kimélyült szemű, roggyant munkások, hogy még csak egy hét, aztán nincs tovább, nem lesz munka, nem lesz étel...

Munkatársunk felkereste Muntiu Miklós igazgatót, aki a következőképpen nyilatkozott a munka megszűnésére vonatkozólag:

— Egyelőre még nincs halálos baj, csupán ez a közismert krízis ütötte fel a fejét az „Iris” gyári telepen is. Övintézkedésképpen ideiglenesen 14 napig felmondottunk egy 130 munkásnak, mint a hivatalnokainknak.

De ez még nem végleges. Még nincs veszve semmi. Ha megindul a szezon, ha jobb viszonyok következnek, akkor... előreláthatólag... talán nem is szüntetjük be a további munkákat.

csak éppen néhány elbocsátást fogunk eszközölni.

Ennyi az egész kérem, azonban nem tudjuk egyelőre, hogyan fog kialakulni a helyzet. Nem lehet tudni, mit hoz a jövő. Mi várunk türelmesen, talán nem is olyan sokáig és újra belekezdünk a dologba. Most kérem nem mondhatunk mást, megtettük az övintézkedéseket, felmondtunk a munkásainknak... ne mondassák, ha esetleg bekövetkezik a katasztrófa, hogy máról-holapra maradtak kenyér nélkül.

A „Dermata” sem bírja a folytonos munkálatokat

Pár nap múlva a Dermata cipőgyár is leállítja munkásait, mert nem bírja az iramot. Egyelőre új rendszer formájában állítják be ezt a kényszerszabadságoltatást.

Egy hónapra 1200 munkás kapja meg a nyári kényszer-szabadságát

Meghalt a buzai véres választási harc másik szereplője is, a harmadik haldoklik

A „Jóestét!” jelentette, hogy a buzai véres választási harc egyik főszereplője, Brădoianu meghalt. Legújabb értesüléseink szerint Boiangiu nemzeti-parasztpárti városi tanácsos is belehalt sulyos haslövésébe, amit a korcsmai veszekedés alkalmával Brădoianu képviselőtől kapott.

Neagu kapitány is sulyos lövéssel haldoklik a kórházban.

Ez a tragikus választási eset valószínűleg bombaszerűleg hatott a politikai életre is. Anghelescu volt miniszter szerint az egész szerencsétlenségnek a nemzeti-parasztpárt az oka, mert valósággal terrorizálják a megye lakosságát azért, mert pártjuk gyenge, viszont a liberálisok nagy népszerűségnek örvendenek. Anghelescunak tudomása van arról is, hogy még a választások elején a kormánypártiak kijelentették, hogy

Buzaiban vérfürdőt kell rendezni.

Állítólag fogadott embereik vannak, akik halállal fenyegetik a választópolgárokat, ha nem a nem-

olyanformán, hogy akinek kijárna a szabadság, az élvezi a táppénzt, aki pedig kényszerből lesz menesztve, az majd a részére hetenként kiutalt előlegekből fogja megéllhetőségét biztosítani. Hogy mi lesz majd a levonások idején, azt egyelőre nem tudják, pedig sajnos, a felvett előlegeket vissza is kell fizetni munka idején, de miből?

Borzasztó reménytelen a gyáraknak is, de különösen a gyári munkásoknak a helyzete. Minden kolozsvári gyár leépít vagy bezárja kapuit, mert elfogyott a pénz, megszűnt a forgalom és kereset nélkül nem lehet fenntartani egy gyár üzemfolytonosságát. Így megyünk neki az őszi szezonnak. Aztán a télnek.

De vajjon meddig fog ez még így tartani és hová fog vezetni ez a borzalmak borzalma? Meddig vár még újabb bizonytalanság a hivatalnokokra és munkásokra?

zeti-parasztpártra szavaznak. A liberálistáknak memorandumot nyújtott át a királynak, amelyben sérelmeit tárja fel és sürgős orvoslást kér. Duca pártelnök bejelentette a halott képviselő családjának, hogy a temetésen személyesen fog megjelenni.

Ki felelős a gyilkosságok miatt?

A buzai véres választási harc ügyében felmerült az a kérdés is, hogy kit terhel a felelősség két vezetőember haláláért és Neagu kapitány reménytelenül sulyos állapotáért? Az ilyen természetű viták egy pillanat alatt hevesebbé válnak. Kész a verekezés jelen esetben a golyók röpke és kész a halál. Tény az, hogy az első lövést Boiangiu kapta,

ő a „fogat-fogért” elve szerint járt el, bosszújában meggyilkolta ellenfelét, Brădoianut.

Nem lehet azt állítani, hogy a hatóságok izgattak vagy éppen részt vettek volna a gyilkosságok elkövetésében, mindazonáltal a felelősség sulya őket terheli.

A Vatikán a leszerelés mellett

RÓMA. A vatikán hivatalos lapja tegnap vezércikkben foglalkozott a jóvátétel és a leszerelés kérdésével. A lap szerint a világ gazdasági újjaépítésének egyetlen feltétele az, hogy a jóvátételi tartozásokat teljes egészében törlik. A cikk nagy elismeréssel adózik Grandi olasz külügyminiszternek, aki a Mi-
atyánkból vett idézetével válaszolt a jóvátételi kérdésekre és hangsúlyozta, hogy az emberiségnek a vál-
ság idején mindenkor a Bibliához kell fordulnia, mert abban minden probléma megoldására van megf-
elő idézet.

Ingyenes strandot kap Kolozsvár

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma délután a polgármester és a rendőrkvesztor kiszállanak a Mihály-parkba, a régi Csikóskertbe s ott tanulmányozni fogják az ingyenes strand felállítási lehetőségét, hogy a szegényebb népréteg is részesülhessen a strandolás örömeiben. Az ingyenes strand felállítása előreláthatólag a sporttelep és Mihály-park közötti térségen történne a Szamos men-
tén.

Konferencia után...

LAUSANNE. A jóvátételi konferencia tegnapi tanácskozásán Herriot és Von Pappen megegyeztek abban, hogy a tárgyalásokból kikapcsolják a politikai kérdéseket. A német delegáció azonban fenn-
tartja azt a jogát, hogy politikai kérdésekben Genfben, vagy bármelyik nemzetközi fórumon panaszait szövétegye.

LAUSANNE. A német, olasz és francia delegátusok tervezeteket dolgoznak ki az európai agrárállamok megsegítéséről. Azután a nagyhatalmak delegátusai augusztusban tárgyalni fogják az agrárállamok aktuális apró kérdéseit.

LAUSANNE. A francia sajtó élesen állást foglal Herriot ellen, mert véleménye szerint Herriotnak nem lett volna szabad az 5 milliárdos jóvátételt leszállítania. A francia sajtó szerint e 3 milliárdos átalányösszeg sem fog megegyezésre vezetni a németek és a franciák között, mert Németország egy márkát sem óhajt fizetni jóvátételért.

RÁDIÓ

PÉNTEK, július 8.

Bucuresti. 18: Táncczene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.20: Gramofon. 21: Színházi előadás. 22: Zenekari hangverseny.

Budapest. 11.15: Hangverseny. Gergely Ilus (ének), Wachs Rózsi (zongora), Sándor I. (hegedű). 12.05: Héder-vári Ferenc cigányzenekara. 18: Házi-asszonyoknak. 19: Magyar L. előadása: Ne félj a házasságtól. 19.25: Honvédzenekar. 20.40: Halmai Bódog előadása: Elfelejtett magyar írók. 21.10: Farkas Imre előadása a magyar dalról. Sáray Elemér cigányzenéjével. 22.15: Előadás. 22.35: Budapesti koncertzenekar hangversenye. Utána Bura Károly cigányzenekara.

BÉCS. 13.30: Déli hangverseny. 14.40: Gaspar Cassado gramofonon. 15.10: Gramofon szláv operákból. 18.30: Déli utáni hangverseny. 21.20: Modern bu-torokról előadás. 22: Amíról Amerikában beszélnek, negyedórás átvétel Amerikából. 22.15: Népzene. 23.30: Rothschild kvartett hangversenye.

Ma kezd meg udvarhely-megyei körutját gróf Bethlen György

Székelyudvarhelyről jelentik: Udvarhelymegyében a kormánypárt az úgynevezett magyar gazdasági szövetséggel együtt paktumos listát állított s annak a győzelme érdekében megmozgatta a hivatalos apparátust. A kormánypárti lista román vezetőjét, Solomon Virgil orvost nem emlegetik a kormánypárt kortesei, csak az utána következő magyar neveket. Ezzel meg-
tévésztesre törekszenek. Solomon volt az, aki korábbi képviselősege kor a parlamentben azt mondotta: „Ne renitenskedjenek a székelyek, s akkor nem lesz esendő-brutalitás és sziguranca-üldözés”. A renitens-
kedés persze az, hogy ha a maguk magyar nyelvét kívánják használni, vagy falujuk dolgában maguk akarnak határozni.

A kormánypárt a községi előljá-

rókat berendelteti s azt kívánja tőlük, hogy a falu választóinak a fel-
lét szállítsák a választáskor a kormánypártnak. Ilyen értelmű köte-
lezvényeket is íratnak alá velük.

A megye székely népe lelkesen kitart a Magyar Párt mellett. A Magyar Párt itteni listáján a párt országos elnöke, Bethlen György gr. a listavezető s a többi jelöltek Laár Ferenc, dr. Willer József és dr. Hinléder Ákos, a szenátorjelöltek dr. Balogh Arthur és dr. Sebesi János.

Bethlen György gróf és a lista többi jelöltjei Székelykeresztúron július 9-én s Székelyudvarhelyen július 12-én mondják el programbeszédeiket. A megye közönsége az Országos Magyar Párt vezérét nagy szeretettel várja.

A falurossza nem lehet a falu birája is

Hasonszúrak, mert megrontására tört földijeinek

CLUJ-KOLOZSVÁR. Már néhány éve annak, hogy Tordaszentlászló községben Mátyás Péter erdőkerülőt ajánlotta a község jegyzője új bírónak. Erre azonban a gyűlésterem összes jelenlevői felháborodtak és hurrogni kezdtek az új bíró ellen. Sőt mi több, mert sok is volt már Mátyás Péternek a rovásán, nekiestek és ütlegek között kisdorták a gyűlésteremből az udvarra, ahol a sötétben valaki jól irányzott döféssel hasba szurta a falurosszát. Ez a tett minden bizonynyal szántsándékos volt, de azzal magyarázható, hogy Mátyás Péter magyar ember léte, mint állítólagos besugója a politikai pártoknak, állandó ellensége volt becsületes földijeinek. Ha csak tehetett, minden alkalommal feljelentette sorstársait és nem furdalta a lelkiismeret, hogy falubelijeit ok nélkül esendőrkézre adja, csak azért, hogy ilyen kétes módon érdemeket szerezzen magának. Két évvel ezelőtt történt, hogy egyszerre 35-40 embert a faluból csupán rosszindulatból esendőrkézre adatott és jól elveretett. Azonkívül a falu korcsmárosát is feljelentette, hogy meg nem engedett időben részeg embereket tűr meg korcsmájában. Az ügy a törvényszékre került, ahol azonban hosszas tárgyalás után felmentet-

ték a vádlottat a koholt vád alól.

Azon a nagy napon pedig, a választógyűlésen, mikor az udvarra kibuktatták Mátyás Pétert, valaki egy eddig még teljesen ismeretlen tettes hasonszúrta a falu régi ellenségét. Még a mai napig sem derült ki, hogy ki volt a véres döfés tettese. Mátyás Péter 28 napig kezelte magát, azután még három hónapig lábbadozott a falu vérengző haragjától.

Ma délelőtti került az ügy a törvényszék első szekciójába, ahol a bíróság négy vádlottat hallgatott ki és mondott ítéletet fölöttük. Valaki József a fővádlott. Az a gyanu ellene, hogy ő szurta meg a falurosszát. Bizonyíték azonban nincs. A tanúk közül senki sem látta, ki volt a merénylő. Valakit hat havi elzárásra és 1000 lej pénzbírságra ítélte a törvényszék. A többi vádlott: Sajtos János, Kovács Varga János és Péter Márton, valamennyit 15 napi elzárásra és 500 lej pénzbírságra ítélték, amit mindnyáján megfizettek.

A dolog végső csattanója abban rejlik, hogy Mátyás Péter, a feljelentő, már két hét óta újból a falu birája lett anélkül, hogy a besugás tehetségén kívül egyéb képességei volnának.

Magyarországon nem kell földadót fizetni

BUDAPEST. A pénzügyminiszter legújabb rendelete értelmében július 1-től erre a költségvetési évre a földtulajdonosoknak nem kell földadót fizetni. Az ország összes földbirtokosainak földadóját a gabonaértékesítő alap téríti meg, amely alapot a lisztforgalmi adóból létesítették.

Összejátszott a pénztárnok és az ellenőr

BUCURESTI. A mai nap fővá-
mán a sziguranca három hivatalnokot tartóztatott le, kik saját cégüket, melynél alkalmazásban voltak, 100 ezer lejmel csapták be. Dumitrescu D. Antonescu Al, egyik a „Leonida” cég pénztárnoka, másik ellenőre, megegyezett egy harmadik hivatalnokkal, a „Pax” cég inkasszánsával, Vogelgel, hogy Dumitrescu ellenőr nyugtákat állít ki melyeken 10-15 ezer lejmel többet tüntet fel, mint amennyit a cégnek valójában kellett volna fizetnie. Vogel a nyugtákkal jelentkezett Antonescu pénztárnosnál, ki rendszeresen kifizette. Az így begyűlt összegből aztán testvériesen megosztottak. A cég nem jött volna meg reá az üzelmekre, ha véletlenül Vogel illuminált állapotban nem dicsékedett volna szép jövedelmével barátainak, kik között ott volt Vranceanu detektív is, aki kinyomozta a rejtélyes ügyet és ma át is adta a csaló hivatalnokokat az ügyészségnek.

Kirabolta a cég kasszáját, aztán mártírt játszott

CONSTANCA. A tegnapi nap folyamán az Interkontinentala társaság vasszekrényéből eltűnt kétszázötvenezer lej készpénz. A kasszát erőszakkal feltörték. A gyanu első sorban Filimon Tamásra, egy újonnan felfogadott hivatalnokra esett, akit a rendőrség azonnal le is fogott. A hivatalnok a következő vallomást tette a rendőrségen. Délután négy óra körül egy elegáns ember jelentkezett a hivatalban és azt kérdezte, hogy a cég igazgatója itthon van-e, mert szeretne vele beszélni. Ő kiment, hogy megnézzék, vajon itt van-e az igazgató, addig az idegen bent maradt a szobában. Amikor visszatért látta, hogy az idegen ember már feltörte a vasszekrényt, kivette a pénzt belőle. Ő megpróbálta megakadályozni, de az idegen olyan ütéseket mért rá, hogy elvesztette eszméletét és azután nem tudja mi történt. A hatóság nem adott igazat e kitalált mesének s miután újra játszották vele a mondott rablósdt, bebizonyosodott, hogy az egész mese légből kapott fantázia és a lopást senki más, mint ő követte el. A hivatalnokot letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Betörte a koponyáját

BUCURESTI. Michalache Sándor, Zimbeci községbeli lakos, egy teherautót fogadott, hogy gyűmölcsöt szállítson a fővárosba. Az autót úgy megrakta, hogy számára már nem volt hely benn a kocsi-
ban és így a tetőre volt kénytelen ülni. Utközben aztán olyan szerencsétlenül ütötte fejét egy országut-
széli fába, hogy a koponyája két helyen is megrepedt. Amint a városba ért, azonnal beszállították a kórházba, ahol válságos állapotban fekszik.

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

Független fiatal urinő komoly közepkoru uriember megértő barátságát keresi. „22 éves barna” jellegre a kiadoba.

Egy kisgyerek tartását elvállalom. Cim akiadoban.

Németórakat jutányos áron adok. Cim a kiadoban.

Egyszoba, konyha, mellékhelyiséggel azonnal kiadó. Értekezni Szabónál. Farkas-ucca. 8. sz. Ugyanott pince is kiadó.

Géphimzést, agynemű varrást szépen és olcsón készítek, Székelyné. Reg. Ferdinand 62 sz.

Jókarban levő olcsó gyermekocsi veszek. C. a kiadoban.

Használható kisebb jégsekretyt veszek. Cim a kiadoba.

Melyik 18 éves urileány hajlandó érdeklődni barát-
nője lenni 25 éves banktisztviselőnek. Teljes című levelet „Szemer Takova” jellegre a kiadoban

Lapelárusítókat magas jutalékkal felveszünk!

H I R E K

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Julius 8 péntek. Róm. kath. Erzsébet Prot. Teréz. Görög. Prokop. Izr. 4 Thamus.

Jóestét!

Hir szerint Kolozsváron ingyen-strandot létesítenek. Az új potyafürdő vezetősége a lapok hirdeteiben pénztárnokot és jegyellenőrt keres.

Párbeszéd a strandon.

Strandlóg: Kisasszony, olyan a szerelem, mint a Duna...

Strandszépe: Olyan kék?

Strandlóg: Nem, olyan vízenyős...

A liberálisok a nemzeti-parasztpártot okolják a buzáui véres eseményekért. Vajda Sándor erre azt felelte, hogy két ember verekedéséről a kormány nem tehet.

Verekedéséről nem, de verekedése ellen igen.

Egy londoni moztulajdonos úgy akarta letörni a konkurenciát, hogy mozijában a szegény publikum kedvéért minimális árakat hirdetett. Erre a mozt zsufolásig megtöltötték a gazdag lordok és bankárok, úgyhogy a szegényeknek alig maradt helyük. Morál: A szegényt még a mozi-ág is huzza...

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint élénkebb légáramlás várható, egyes helyeken zivataros esővel.

— **Inspekciós gyógyszertárak.** Dr. Hintz Főté, dr. Halász Bocskai-tér, Flohr Ferenc József-ut, dr. Nagy Fadrusz-uca.

— **Gyászistentisztelet Ferdinand király emlékére.** Szombaton a Curtea de Argesben ünnepi gyászistentisztelet lesz Ferdinand király emlékére. Az istentiszteleten részt vesz Károly király és a királyi család összes tagjai.

— **A Szász Endre jubileumi estéje.** Ilyen műsoru művészestélye igazán csak a békeévekben voltak Kolozsváron. Három előkelő fővárosi vendég, köztük Berky Lili, pár év előtt a legnépszerűbb kolozsvári primadonna, Budapest egyik legismertebb sztárja, azután Gózon Gyula, a magyar komikusok királya és Harsányi Zsolt, akinek két vígjátéka is százas szériát ért meg. A kolozsvári szereplők pedig művészi életünknek legkiválóbb reprezentánsai: Tessitóri Nóra legutóbbi óriási sikerű előadástétele óta, most először lép fel, Zsembéry Elvira a zongora felülmúlhatatlan virtuóza, P. Capellaro asszony hírnevét olaszországi sikerei alapozták meg, Csiky Viola fenoménje a táncművészetnek, Borsay Piri debüje pedig a szenzáció erejével fog hatni. A művészestély másik két szereplője Szász Endre, a jubiláns újságíró, aki a régi Kolozsvár egyik darabját támasztja fel, Ligeti Ernő jeles erdélyi író pedig az ünnepi est jelentőségét méltatja. Ilyen gazdag műsor egy este: érthető tehát a közönség érdeklődése. A jegyek árai a Magyar Színház rendes helyárai.

Bűnügyi vizsgálatot indítottak Endreszék katasztrófája ügyében

BUDAPEST. Asbóth Oszkár mérnök bűnvádi feljelentést tett ismeretlenek ellen, akik szerinte a Justice for Hungary propellerének kijavítása körül vétkező mulasztást követtek el. Nevezetesen, az amerikai csavargár utasításával ellenkezésben hajlították vissza a bicskei kényszerleszállás alkalmával súlyosan deformálódott alumínium légcsavart. A mérnök feljelentése szerint ez a hibás javítási eljárás okozta az óceánrepülő Endresz György és Bittay Gyula katasztrófáját. Asbóthnak kétségtelen bizonyítékai vannak arra nézve, hogy a légcavar elgörbülése rendkívül brutális volt. A német szabadalom, amely alapján az amerikai légcavar is elkészült, a legszigorúbban írja elő a meleg savas nemesítési

eljárással mind a légcavar készítését, mind a javítását.

Szigorúan tiltják a hideg préselés útján való javítást és visszagörbítését a megsérült propellernek, a műgyetem javítóműhelye azonban ezek dacára is hideg uton javította ki a megsérült propellert.

Az ügyészség indítványára a vizsgálgató bíróság elfoglalta az Olaszországból hazaérkezett repülőgépronsait és az eltört légcavart s megindította az eljárást, hogy tisztázni lehessen Asbóth Oszkár mérnök vádjait s megállapíthassák, tényleg terhel-e valakit és ha igen, kit milyen mértékben felelősség a propeller csavarának javítása körül?

Mindenkinek tudnia kell, hogy

C Z I N K

fest, tisztít, a legjobban és legolcsóbban!

— **Pályázat.** A Székelyek Kolozsvári Társasága pályázatot hirdet a következő eredeti székely népies munkákra: 1. Néphallada, 2. Népdal gyűjtemény, 3. Népmese, legenda, elbeszélés, tréfa stb. Pályadíj 1000—1000 lej. A pályadíjat nem nyert, de értékes pálmaművek dicséretben s szerzőik. A művek kinyomtatása után, jutalékban részesülnek. A pályázat 1932. december 31-ig adandó be a nevezett Társasághoz jelgés levél kíséretében. Pályázatban bárki részt vehet.

— **A jövő héten megkezdik a nyugdíjak kifizetését.** A nyugdíjkifizetésekkel kapcsolatosan a nyugdíjasok közt az a hír terjedt el, hogy a májusi illetményeik kifizetése a jövő hétre várható. Illetékes helyen azonban azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a jövő héten tényleg megkezdik a nyugdíjak kifizetését, de ez alkalommal csak május hó első felét utalják ki.

— **A kolozsvári rendőrség forgalmi osztálya** július 10. reggel 6 órától kezdődőleg szeptember 1-ig bezárólag szigorúan betiltja a sétatér főuccáján az állatok kocsizását és a járművek közlekedését. A járművek a Rákóczi-ut felé a Szamos jobbpartján levő uton bonyolíthatják le a közlekedést, míg a strandfürdő, Mihai-park és a sporttelep felé csak a Fürdő- és a Bem-uccán lehet közlekedni. A rendelet ellen vétők szigorú büntetésben részesülnek, második kihágásuk pedig a közlekedési engedély elvesztését vonja maga után.

— **Hálás közönség előtt folyt le Kassay Károly jubileuma.** Kassay Károly tegnap esti jubileumi ünnepségét a legjobb műsorszámok és a szereplő személyek nagyszerű alakításai tették igazán nivóssá. A Cose és Bose című angol bohózatban az ünnepelt Kassay és Szöcs Tibor jelenetei sok derűtséget keltek. A Törekvés Dalárda, mint mindig, úgy most is szebbnél-szebb dalokat énekelt. Dr. Zöld Jánosné nagyban hozzájárult az est fényének emeléséhez kellemes hangjával, bájos egyéniségével. Lengyel Rudolf nyugalmazott vasuti főellenőr két rendkívül szellemes tréfáját adta elő; az egyik egy csiki székely-móka, a másik a helyi rikancs-világ életéből merítette tárgyát. A műsor utolsó száma a Lili operette volt, melynek külön ki kell emelnünk Berényiné, P. Nusi és Kassay Károly remek játékát. Előadás után a közönség lelkes tapsviharral köszöntö meg a szereplőknek ezt a nem mindennapi szellemi élvezetet nyújtó estét.

— **Két fiatal nő összelelkezve a Dunába ugrott.** Tegnap este a Gelért rakparton két leány egymásba kapaszkodva beugrott a Dunába. A közelben halászok voltak, akik csónakon igyekeztek a fuldoklók segítségére. A két nő a Dunában már csak két fekete pontnak látszott. Végre sikerült őket a halászoknak megközelíteni. Kiemelték a vízből. Eszméletlen állapotban voltak, karjuk még mindig egymásba voltak kulcsolva, amikor beemelték őket a csónakba. Csak annyit tudtak róluk megállapítani, hogy az egyik Horváth Erzsé 30 éves, a másik Halasi Julia 18 éves varrónő. A nyomozás megindult.

A jó hírnévnek örvendő

Majorosiné konyhája

most

Calea Regele Ferdinand 70.

Bogsza-étterem

helyiségében van.

Olcsó abona. Minden este flekken és szombat esténként a híres vargabéles.

— **Műsoros est a Vármegyeházán.** Tegnap este tartották meg a kolozsvári Vármegyeház disztermében a Román Nőszövetség által D. Ghila iparművész javára rendezett műsoros estélyt, melynek érdekessége egy gobelin-kép volt, amelyet az iparművész sajátkezűleg varrt a legapróbb szemű anyagra. A kép a királyi himnusz kottáját és szövegét mutatja a nemzeti színek árnyalatával.

— **Szerencsétlenül járt munkásnő.** A déli órákban Dénes Erzsébet 27 éves Junász-vasgyári munkásleány egy munkatársnőjével hancurozott, aminek az lett a következménye, hogy egy elszabadult fadorong betörte a szerencsétlen nő fejét. A gyár népe azonnal összeszefutott és a véletlen inzultusnak az első megrémült pillanatokban mindenki verekedést tulajdonított, habár azt lehetne mondani, hogy nem történt semmi, csak egy hátalódított fadarab Dénes Erzsébet fejének repült és betörte koponyáját. A szerencsétlen nő sebeit a mentők kötözték be. Állapota nem veszélyes.

— **Meghalt egy nagy lengyel író.** Josef Weysenhoff, az ismert nevű és európai hírnév lengyel író ma reggel meghalt 72 éves korában. A legutóbbi napokban is egy hatalmas munkáján dolgozott, hogy minél előbb befejezhesse, de ebben már megakadályozta őt a halál. A Tudományos Akadémia fogja kiadni a nagyevű író posthumus munkáját.

— **Holnap lesz ítélet a dr. Róth Hugó—Zomora sajtóperben.** A kolozsvári törvényszék második szekciója holnap hirdeti ki az ítéletét Zomora S. János újságíró sajtóperében. Ölmacher Andor újságíró egy alkalommal dr. Róth Hugó ismert kolozsvári ügyvédet súlyos nézeteltérésekből kifolyólag pofon ütötte. Az esetet Zomora S. János az egyik kolozsvári lapban megírta. Dr. Róth sértőnek találta magára pénzre a cikkben foglaltakat és sajtóper indított Zomora ellen.

— **Mattern és Griffin óceánrepülőik az orosz határnál lezuhantak.** A Newyorkból világkörűl utra startolt amerikai pilóták, Mattern hadnagy és Griffin kapitány — amint már jelentettük — rekord idő alatt repülték át az Óceánt és leszállás nélkül érkeztek Berlinbe. Megérkezésük után azonnal folytatták utjukat Moszkva irányába. A pilóták sorsáról azóta semmi hír sem érkezett. Ma reggel érkezett az első hír a repülőgépről, amely szerint a pilóták az orosz határt átrepülték és mintegy 80 kilométerre a határtól, lezuhantak. A repülőgép erősen megrongálódott. A jelentések nem tesznek említést arról, hogy a pilóták meghaltak-e vagy megsebesültek.

Szamosujvári, csabai, debreceni

száraz kolbász, prima minőségben a legolcsóbb
napi áron beszerezhető

DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

SPORT

Max Schmeling meg-házasodik

Max Schmeling és Anny Ondra

Max Schmeling, aki már kipihente a világbajnoki boxmérkőzés fáradalmait, pótolni akarja balszerencsését s házasodni készül. Anny Ondrát, a híres filmszínésznőt veszi el.

MEGÉRKEZTEK NEWYORKBA A MAGYAR USZÓ OLIMPIKONOK

NEWYORK. A magyar olimpiai uszó együttes tegnap megérkezett Newyorkba. A kikötőben igen bensőséges fogadtatásban volt részük, ahol a hatalmas közönség élén megjelentek a newyorki magyarság vezetőegyeniségei, valamint az amerikai sportszövetségek kiküldöttjei. Az üdvözlő beszédek elhangzása után autókön a városba hajtottak. Az utvonalon mindenütt sok-ezernyi tömeg lelkesen ünnepelte a magyar versenyzőket. Sok helyen a forgalmat is leállították a nagy torlódás miatt.

HOLNAP INDULNAK A MAGYAR VERSENYZŐK AZ OLIMPIÁSZRA

BUDAPEST. Magyar sportkörökben általános megnyugvást keltett, hogy minden magyar versenyző amelyik eséllyel bír az olimpiai világbajnokságokon, indul a losangelesi olimpián. Ujabbán a következő versenyzők költségeit gyűjtötték össze hivatalos és társadalmi uton, hogy az olimpiai küzdelmekben résztvehessenek: Zombory Ödön (birkózás), Péter és Hegedüs (torna), Dáray Baba (vívás), Radeczky Zoltán (vívás), Donogán (diszkoszvetés), valamint Misányi Ottó, aki a hivatalos kísérszerepet látja el. Az olimpiai versenyzők holnap indulnak Los-Angelesbe.

Magyarország rendezi az 1934. évi tornász-bajnokságokat. A nemzetközi tornász-szövetség prágai kongresszusán három nemzet adta be pályázatát az 1934. évi tornászvilágbajnokság megrendezésére. A három nemzet közül Magyarországot bízták meg a világbajnokság megrendezésével.

Bezárták a világ egyik legnagyobb színházát. Newyorkban is odáig jutottak már, hogy tegnap bezárták a világ legnagyobb színházát, gazdasági krízis miatt. A színház ugyanis az utóbbi időben a legnagyobb deficitet dolgozott.

Éhségsztrájkba kezdtek a kolozsvári letartóztatott kommunisták

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kommunista letartóztatások még egyre tartanak Kolozsváron és a vidéken is. A rendőrség ma letartóztatási parancsot adott ki több kommunis tagyagnus egyén ellen, akik jelenleg a város területén vagy a közeli vidéken bujkálnak.

Hivatalos értesülésünk szerint a kommunista szervezkedés titkának kibogozását nagyban megkönnyítette egy állítólagos nyomdász, egy ács és a korábban letartóztatott. Léb István kereskedősegéd vallomása. Ezeknek a vallomása alapján történtek a legutóbbi letartóztatások.

A kolozsvári rendőrség állambiztonsági osztályánál nagy apparátussal folynak a kihallgatások a kommunisták ügyében, amelynek folyamán több kolozsvári intellektuellt, diákot és munkást tartóztattak le. A kihallgatások legkésőbb hétfőn befejezést nyernek.

Éhségsztrájkba kezdtek a kommunisták

A Dolgozók Blokkja jelölőlistái miatt letartóztatott kommunisták ügye egyre bonyolultabb lesz. A sziguranca eddig mintegy nyolcvan kommunista szervezkedéssel gyanúsított egyént adott át az ügyészségnek, akik közül több egyént Bukarestbe szállítottak, mi-

vel ügyük az ottani kommunista szervezkedéssel látszik összefüggőnek. A Kolozsváron és vidéken letartóztatott kommunisták között vannak a Nagyváradról átszállított dr. Kertész Dezső, Gyarmati Sándor volt városi tanácsos, Mátyás, Jós, Munkácsi és Kocsis nevű munkások is.

A Dolgozók Blokkja jelölései ügyében az ügyészségi fogházban levő

letartóztatott kommunisták tegnap éhségsztrájkba kezdtek szabadlábrahelyezésük kisürgetése végett. Ezek a kommunisták sem kívülről, sem a fogház részéről nyújtott táplálékot nem fogadják el és az éhségsztrájkot nem hajlandók abbahagyni, míg szabadlábra nem helyezik őket. Az éhségsztrájkhoz — mint értesülésünk — a többi, nem a Dolgozók Blokkja ügyében letartóztatott kommunista foglyok is csatlakozni akarnak.

Legujabb értesülésünk szerint ma délelőtt az ügyészség szabadlábrahelyezte Váró L., Veress L., Domokos N., Márton József és fia, Jós Sándor, Turi Elek és Pásztor Imre kommunizmussal gyanúsítottakat, valamint Berkovics Simont is, akit a független szocialisták mozgalma miatt tartóztattak le a napokban.

Igyék Azuga-sört!

Egy kolozsvári órást inzultált egy rendőr

CLUJ-KOLOZSVÁR. Niman Sándor, Ferenc József-ut 77. sz. alatti órák üzlete mellett van egy bodega, amelynek a tulajdonosa néhány hónappal ezelőtt megbízást adott egy butorügynöknek, hogy adja el a főlöszeges hálószoza butorát 3—4 ezer lejért valakinek. Alább nem. Eltelt két hónap és a megbízott egy alkalmas vevőt sem hozott. Közben a bodegásnak sikerült eladnia a butort és ebből keletkezett a konfliktus. Tegnap ugyanis megjelent az ügynök és követelni kezdte pénzét azzal a megokolással, hogy ezt a vevőt két hónappal ezelőtt már ő is ajánlotta. Az erősen kiabáló ügynököt a bodegás kiutasította üzletéből, mire az megsértődött és rendőrt hozott sérelme orvoslására. A segítségül hívott rendőr állítólag nem tudott magyarul, csak románul, a bodegás nem tudott vele értekezni s áthívatta Niman, hogy beszéljen a kiabáló rendőrrel. Niman át is ment és magyarázni kezdte a tényállást. Tudomására adta minden sértő kijelentés nélkül, hogy ez nem tartozik az ő hatáskörébe és ne csináljon skandalumot, amikor nincs joga hozzá. Ennek más törvényes eljárása van, az ügynök menjen a bíróságra.

Azonban a rend dühös öre csak azt hallotta, hogy ne csináljon botrányt és súlyos hatóság elleni erőszaknak tudva be a dolgot, miellen ragadta Niman, cibálni kezdte a

haját és tetteleg is inzultálta. Azután gallériájánál fogva behurcolta a szerencsétlen 44 éves embert a rendőrségre. Nimanak az alapos rendőri beavatkozás nyomán hatalmas véraláfutás keletkezett a mellén. Niman feljelentést tett a brutális rendőr ellen, aki minden bizonnyal meg fogja kapni a maga méltó büntetését eljárása miatt, anél is inkább, mert a rend őrének nem az ilyen eljárás a kötelessége, hanem éppen neki kell felügyelnie a rendre.

Anglia leapitette a hadseregét

LONDON. Az angol alsóház tegnapi ülésén Baldwin az angol kormány leszerelési politikáját tárgyalta. Baldwin beszédében hangsúlyozta, hogy anglia a szárazföldi leszerelést már megvalósította, viszont a tengeri leszerelést Anglia földrajzi fekvésénél fogva nem hajtja végre. Baldwin beszéde további során kijelentette, hogy a polgárságot radikális eszközökkel kell megvédeni a légibombázás ellen, a 20 tonnánál nehezebb tankokat, valamint a kémiai szerek használatát meg kell tiltani. Baldwin szerint Anglia a hadseregét eddig 20—30 százalékkal csökkentette le. Anglia hadereje, amely eddig a legnagyobb volt a világon, ma az ötödik helyen áll.

A rablók megtámadtak egy órházat

BUCURESTI. A CFR vezérigazgatójához ma rövid sürgönyértesítés érkezett, melyben jelentik, hogy az éjjel egy óra után három felfegyverkezett bandita Premneanu Miklós telefonista házába betörték. Dulakodás közben a telefonista feleségének sikerült kiszabadnia az órházból, ahonnan vészjelzt adott le és így elég hamar segítséget kaptak. Mindazonáltal a rablók néhány értékesebb tárgyat magukkal vittek és az éj leple alatt elmenekültek a közeli erdőbe.

Vonat elé vetette magát egy fiatalember

CONSTANCA. Az éjjel azután, hogy a Bazargic felől érkező vonat is kiindult, két vasutas igyekezett hazafelé. Az állomáson kívül, a vasútvonalon egy teljesen összerongcsolt véres holttestet találtak. A vasutasok azonnal értesítették a rendőrséget, amely ki is szállott a helyszínre és összeszedték a teljesen széttépett testrészeket. Az egyik épen maradt kabátzsebben az öngyilkosnak az igazolványait meg is találták, valamint egy levelet, amelyet a hatóságoknak címzett és ebben azt hozza fel öngyilkossága okául, hogy Tinea ezredesnél szolgált, aki megtiltotta neki, hogy szeszesítalt igyék. Megvizsgálták az igazolványait s megállapítást nyert, hogy az öngyilkos Mikás Lajosnak hívják. Az orvosi szakértők megállapították azt is, hogy teljesen berugott állapotban követelte el tetteit.

34 ezer lej a szalmazsák alatt

BACAU. A tegnapi nap folyamán Péter György házába ismeretlen rablók törtek be. A ház gazdái nem voltak otthon, a betörők álkulccsal nyitották fel az ajtót, felkutatták az egész házat és a szalmazsák alatt 34 ezer lejt találtak meg, amit magukkal is vittek. A tulajdonos jelentette a betörést a rendőrségnek, azonban a betörőket mindezekig még nem sikerült elfogni.

Borzalmas összeütközés egy tehervonat és egy automobil között

FEHÉRSEBES. Tegnap estefelé borzalmas szerencsétlenség történt a fehérsebesi vasútvonalon. Egy tehervonat, melynek kocsi deszkával voltak megrakodva, amint tolatott, az egyik kocsija megszaladt és a sineken áthaladó autót teljesen összetörte. Az autó tulajdonosa, Sebesi Adolf a helyszínen meghalt, míg Ferenc István, Babos Artur és Pilder Hugó utasok súlyos sebesüléseket szenvedtek.

— **Összeesett az uccán.** Petrescu Sándor bukaresti 43 éves hivatalnok tegnap délután öt órakor a legnagyobb foraglom közepette összeesett a járdán és azonnal meghalt. A hullát felszállították az orvosi intézetbe, ahol megállapítást nyert, hogy szívszélhűdés következtében halt meg Petrescu.

Itt a választás!

Művészies, olcsó festés és tisztításra ruháit vigye Clujon CZINK-HEZ

Nem fog csalódni!

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 61.